

POZNÁMKA SEKRETARIÁTU:

Tato norma vychází z dokumentu TRADE/WP.7/2003/6/Add.1. Dokument obsahuje revidovanou normu EHK OSN pro artyčoky, která byla přijata na 59. zasedání pracovní skupiny.

NORMA EHK OSN FFV-03

týkající se uvádění na trh a
kontroly obchodní jakosti

ARTIČOKŮ

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro květní úbory artyčoků odrůd (kultivarů) pěstovaných z *Cynara scolymus* L., které se spotřebiteli dodávají v čerstvém stavu, kromě artyčoků určených k průmyslovému zpracování.

Názvy „Poivrade“ a „Bouquet“ se vztahují na mladé fialové artyčoky kuželovitého tvaru.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost artyčoků ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Ve všech třídách, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé jakostní třídy a k dovozeným odchylkám, musí být artyčoky:

- celé,
- zdravé; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
- čisté, v podstatě bez veškerých viditelných cizorodých látek,
- čerstvého vzhledu, zejména bez jakýchkoli známek vadnutí,
- v podstatě bez škůdců,
- v podstatě bez poškození způsobených škůdci,
- bez nadměrné povrchové vlhkosti,
- bez cizorodých zápachů a/nebo chutí.

Stonky musí být hladce seříznuty na délku nejvýše 10 cm. Toto poslední ustanovení neplatí pro artyčoky dodávané ve svazcích o určitém počtu květních úborů, jejichž stonky jsou svázané, a pro artyčoky odrůdy „Spinoso“.

Artyčoky musí být tak vyvinuté a v takovém stavu, aby:

- vydržely přepravu a manipulaci a
- mohly být doručeny do místa určení v uspokojivém stavu.

B. Jakostní třídy

Artyčoky se zařazují do tří níže uvedených jakostních tříd:

i) Výběrová třída

Artyčky v této třídě musí být nejvyšší jakosti. Musí být typické pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ. Středové zákrovní listeny musí být, s přihlédnutím k odrůdě, dobře sevřené.

Musí být bez nedostatků, s výjimkou velmi malých povrchových vad pokožky listenů, které nenarušují celkový vzhled produktu, jakost, skladovatelnost a úpravu balení.

Cévy lůžka nesmějí vykazovat počátek dřevnatění.

ii) Třída I

Artyčky v této třídě musí být dobré jakosti. Musí být typické pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ. Středové zákrovní listeny musí být, s přihlédnutím k odrůdě, dobře sevřené.

Pokud nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující mírné vady:

- mírné vady tvaru,
- mírné snížení jakosti způsobené mrazem (praskliny),
- velmi mírné otlaky.

Cévy lůžka nesmějí vykazovat počátek dřevnatění.

iii) Třída II

Tato třída zahrnuje artyčky, které nelze zařadit do vyšších tříd, ale které splňují minimální požadavky uvedené výše. Mohou být mírně otevřené.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u artyčků zachovány jejich základní vlastnosti týkající se jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

- vady tvaru,
- snížení jakosti způsobené mrazem („mrazem popálené“ artyčky),
- lehké otlaky,
- slabé skvrny na vnějších zákrovních listenech,
- počátek dřevnatění cév lůžka.

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví podle maximálního středového průměru květního úboru.

Minimální velikost průměru činí 6 cm.

Třídění podle následující stupnice velikostí je povinné pro výběrovou třídu a jakostní třídu I a nepovinné pro jakostní třídu II:

- příčný průměr 13 cm a více,
- příčný průměr od 11 cm a menší než 13 cm,
- příčný průměr od 9 cm a menší než 11 cm,

- příčný průměr od 7,5 cm a menší než 9 cm,
- příčný průměr od 6 cm a menší než 7,5 cm.

Kromě toho se dovoluje velikost od 3,5 cm a menší než 6 cm pro artyčky typu „Poivrade“ a „Bouquet“.

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

i) Výběrová třída

Je dovolena celková odchylka 5 % počtu artyčoků, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu I nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

ii) Třída I

Je dovolena celková odchylka 10 % počtu artyčoků, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu II nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

iii) Třída II

Je dovolena celková odchylka 10 % počtu artyčoků neodpovídajících požadavkům této jakostní třídy ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě.

B. Dovolené odchylky velikosti

U všech jakostních tříd je dovolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti artyčoků, které neodpovídají požadavkům třídění podle velikosti a uvedené velikosti, které však odpovídají skupině velikosti bezprostředně vyšší a/nebo nižší než je velikost uvedená, přičemž artyčky zařazené do nejnižší skupiny velikosti (6 až 7,5 cm) musí mít příčný průměr nejméně 5 cm.

Pro artyčku typu „Poivrade“ a „Bouquet“ není povolena žádná odchylka velikosti.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z artyčoků téhož původu, odrůdy nebo obchodního druhu, jakosti a velikosti (pokud jsou roztrženy podle velikosti).

Viditelná část obsahu balení musí odpovídat zbývajícím částem obsahu.

B. Obalová úprava

Artyčoky musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalu musí být nové, čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk nebo štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem. Nálepky individuálně připevňované na produkt musí být takové, aby při odstranění nezanechávaly viditelné stopy lepidla ani nezpůsobovaly vady slupky.

V obalech se nesmějí vyskytovat žádné cizí příměsi.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal¹ musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

A. Identifikace

Balírna	)	jméno a adresa nebo
a/nebo	)	úředně vydané nebo
odesílatel		uznávané kódové označení ²

B. Druh produktu

- „Artyčoky“, není-li obsah viditelný zvenku,
- název odrůdy u výběrové třídy,
- označení „Poivrade“ nebo „Bouquet“, jedná-li se o tyto odrůdy,
- označení „Spinoso“, jde-li o tuto odrůdu.

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

D. Obchodní údaje

- jakostní třída,
- počet květních úborů,
- velikost (pokud jsou tříděny podle velikosti) vyjádřená jako nejmenší a největší průměr květních úborů.

¹ Jednotlivá balení produktů předem připravená k přímému prodeji spotřebiteli nepodléhají těmto požadavkům na označování, musí však splňovat vnitrostátní požadavky. Uvedené označení se však v každém případě uvádí na přepravním balení obsahujícím tato jednotlivá balení.

² Vnitrostátní právní předpisy řady zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy. Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti uveden odkaz na „balírna a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“.

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Zveřejněno
v r. 1962

Revize provedena
v letech 1996
a 2003

Na základě normy EHK OSN pro artyčoky
byla v rámci režimu vydána vysvětlující brožura.